

649

Sammelwerk

17

N

1718

Leitzkau

1712

m

T R I A
UNIVERSÆ PHILOSOPHIÆ
FORTALITIA,
DISTINCTIS AGGERIBUS SEPTA,
SUB UMBRA ET TITULO
PERILLUSTRIS, PRÆNOBILIS,
GENEROSI AC GRATIOSI DOMINI,
D O M I N I
GERHARDI CORNELII
DE WALRAVE,

REGIÆ MAJESTATIS BORUSSICÆ
COLONELLI, SUPREMI FORTALI-
TIORUM DIRECTORIS,

IN ABBATIA AMMENSLEBIENSI O. S. B.
DEFENSA,

PRÆSIDE REVERENDO PATRE
HERMANNO SCHLADE,

PRÆFATI MONASTERII PROFESSO P. T. LECTORE
ORDINARIO,

PROPUGNANTIBUS REVERENDIS ET RELIGIOSIS
FRATRIBUS EJUSDEM LOCI ET ORDINIS PROFESSIS,

F. PLACIDO TRIER.

F. FRANCISCO SCHILLER.

F. CAROLO RIKES.

F. CÆLESTINO SMITZS.

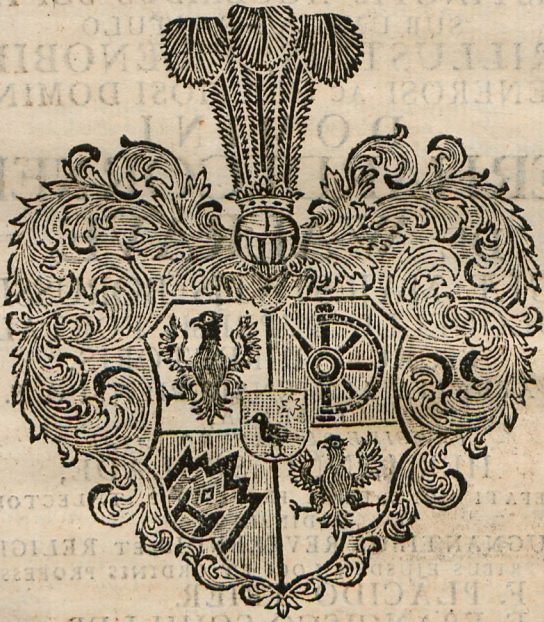
F. MAURO VANSCHENE.

ANNO 1733. DIE OCTOBRIS.

MAGDEBURGI,

Typis Andreæ Mülleri & Gabriëlis Gotthilff Fabri.

APOSTROPHE
ad Generosissimum Dominum Colonellum
in Agalma ejusdem Gentilitium.

Fers Aquilam Corvum, fers Vallum Nobilitatus,
Rex dedit hæc factis præmia digna tuis,
Te Jovis intrepidum, Phæbi notat ingeniosum
Ales, at expertum Dædala Valla norant.

PERILLUSTRIS, PRÆNOBILIS,
GENEROSE AC GRATIOSE
DOMINE,

quem alium fortalitorum Phylo-
sophicorum Protectorem aut
querere aut exoptare possumus
nisi TE, GENEROSISSIME
D. COLONELLE, qui Regio-
rum fortalitorum Supremus
Director, nostra etiam Phylsophica non despicias,
nostri etenim Martem & artem, ut nomine ita
opere sibi vicinos esse, sine arte enim immitis est

LIBRUS (4) LIBRUS
Mars, sine Marte inermis est ars, Mars tractat
missilia, scientia cudit consilia. Ne temerè illa
iaciantur, hæc facit ut sapienter dimicetur, ille
ut fortiter vincatur, geminas nec sine plausu di-
dicisti, nec sine fructu possides, possemus nisi
prolixi esse refugeremus, & cæteras scientias enu-
merare, sed transmisissis istis solam in partes no-
stras vocamus Architectonicam, quæ quidem
ipsa, si Platoni habeatur fides, scientiarum omni-
um est compendium, cuius iudicio probantur
omnia, quæ in cæteris artibus perficiunt opera,
in hac quantum excellas, totus intuetur orbis,
æstimant periti, laudantque ad unum omnes,
solam appello Parthenopolim, in quâ fortifican-
da tota sese eviscerasse videtur architectura, adeo
ibi omnia sunt ad Bellonæ regulas exacta, ut to-
tius Regni Borussici iudicetur pulcherrima, nec
vix unam tota habeat Germania, cui liceat cum
illa de palma contendere, quid de Stettino, We-
salia, quas suis è rudibus in ordinem ita præ-
clarum erexisti, ut prodigio vix ullibi viso nullus
ab architectonicæ præscripto deflectat angulus,
nulla prævaricetur tot parietum & Vallorum
particula. Magnificentia omnium, nostram ex-
cedit faundiam, omniumque, qui rerum tuarum
non

non fuerunt oculati arbitri fidem. Alto etiam-
 num hæret animo pluriumque suffragiis com-
 probatum est invictum animi tui robur, orbis
 perspexit Martiale pectus tuum, obstupuerè, quot-
 quot cinxerunt Stralsundam, virtutem Heroi-
 cam, qua Duce Valla hostilia impavidus per-
 rupisti, admiravere Magnates in te vivum mi-
 litaris fortitudinis Propugnaculum Magnanimi-
 tatis exemplar, quod in glandium ferrearum
 imbre ut marmor & petra duravit, ad tor-
 mentorum fulmina inconcussum perstitit; ad-
 iiceremus Bello Gallico præclare facta, sed ve-
 remur, nè Encomiis ita claris vultus tui pro-
 vocemus ruborem, ægrè tamen illa accipere
 non poteris, quia à viris sapientissimis pro-
 nuntiata, passimque omnibus perspecta, imo
 quia in operibus manuum tuarum sunt, in
 Theatro sunt, in quo fallere oculos ac præ-
 teriri non possunt; Perspectam habet, pro-
 batque tuam singularem in Militaribus experi-
 entiam, insolitam in fortificando soliditatem,
 in soliditate venustatem CAROLUS Sextus,
 Romanorum Imperator Augustissimus, quando
 nuperè non sine æterno nominis tui decore,
 Propugnacula Philippopolim & Kehl supremæ

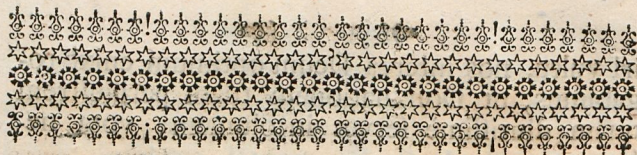
iri vultu, nos interea Deum optimum enixè ro-
gabimus, ut Dominationem tuam perillustrem
quam diutissimè fervet incolumem, vota ne-
tentes:

LVstra prVDenter fIrMa à VVaL-
raVe potenter
arCes ense tegens IngenIoqVe re-
gens.

FLorea CorneLI tIbI Donent sæCV-
La CæLI,
VIVE Deo, regI, ConspICVqVe
gregI.

LECTOR & DISCIPULI.

FOR-

FORTALITII PRIMI,

SIVE

LOGICES AGGER PRIMUS.

Recepta Logicae definitio est, quod sit facultas recte definiendi, dividendi & argumentandi; est vere & proprie dicta scientia, simpliciter speculativa. Artificiofam iuxta suas regulas obiectorum dispositionem (quam Ens rationis appellamus) pro obiecto formali sibi vendicans.

2.

Memoratum Ens rationis dari, ratio dicitur, consistitque in esse ficto ad modum Entis, quod Ens non est, solum habet esse objective in Intellectu humano, non Divino.

3. Divi-

3.

Dividitur autem hæc Logica Artificialis in do-
centem & utentem, non tanquam in diversos rea-
liter habitus, sed gemina eiusdem facultatis mune-
ra; ad alias scientias totales ne dum in statu perfe-
cto, sed & imperfecto acquirendas absolutè requi-
ritur.

4.

Dantur à parte rei naturæ communes realiter
à singularibus non distinctæ, ne mediâ quidem di-
stinctione Scotistica, sed solâ ratione obiectivè præ-
scindente, distinctione virtuali intrinsecâ funda-
mentum præbente.

5.

Cum hæc naturæ à parte rei universalitatem Lo-
gicam non appetant, hanc formalitatem in se reci-
piunt per actum simpliciter comparativum; Defi-
nitur autem universale Logicum esse unum respi-
ciens multa, ut aptum illis inesse.

6.

Primum differentias sui divisivas actu, & for-
maliter non includit nec viceversa, in unica specie

B

fal-

salvari non potest, licet species in unico individuo
salvetur. Natura Angelica supposita repugnantia
plurium individuorum solo numero distinctorum
non potest esse universalis logicè & positivè. Spe-
cies qua prædicabilis in universalium venit nu-
merum.

7.

Inter decem prædicamenta primatum obtinet
substantia, bene definitur, esse Ens per se complete
subsistens; increata ab hoc prædicamento evidenti
ratione excluditur, secundum consistit in extensio-
ne partium, in ordine ad se dividitur in quantita-
tem continuam & discretam.

8.

Relatio dividitur in prædicamentalem & tran-
scendentalem: prædicamentalis distinguitur a fun-
damento. Formaliter terminatur ad aliquid abso-
lutum, unitatem specificam desumit ab unitate spe-
cifica fundamenti & termini, numericam ab unita-
te vel distinctione subiecti.

9.

Propositio est oratio enuntiativa alicuius de
aliquo; mentalis est simplex qualitas; ex duabus
con-

contradictoriis de futuro contingente praescindendo, à Decreto divino nulla est determinate vera vel falsa propter indeterminationem obiecti-
talis propositionis.

10.

Demonstratio est Syllogismus generans scientiam. Assensus praemissarum cum se habeat sicut causa naturalis ad suum effectum, efficienter & physice causat assensum conclusionis.

11.

Concessis praemissis sive evidentibus sive probabilibus, & clare cognita bonitate illationis, intellectus necessario infert conclusionem, necessitate tam specificationis quam exercitii.

12.

Scientia ita opponitur opinioni, ut quoad actus in eodem intellectu circa eandem conclusionem sese compati non valeant, eoquod in subiecto collocent effectus formales incompatibiles.

B 2

FOR-

FORTALITII SECUNDI,
SIVE
PHYSICES AGGER PRIMUS.

1.

Physica est scientia speculativa, cuius obiectum formale est ens mobile radicaliter sumptum, huius in statu generationis tria sunt principia intrinseca, materia, forma & privatio. In facto esse Materia & forma.

2.

Materia prima ita est pura potentia, ut ex se nullam omnino includat actum, ita inexistenti- do a forma substantiali dependens, ut sine omni existere nequeat Divinitus, nec etiam supernaturaliter habere potest duas formas substantiales totales pro eodem tempore.

3.

Compositum constat tum ex materia, tum forma, tanquam ex duabus partibus essentialibus & intrinsecis, quæ immediate inter se uniuntur sine ulla entitate, seu modo unionis illis realiter superaddito.

4. Cau.

4.

Causa bene definitur principium per se influens esse in aliud, duæ totales eiusdem generis & ordinis simul aut divisim applicatæ, nec Divinitus producent eundem numero effectum.

5.

Nulla substantia creata, nec adeo forma substantialis est principium immediatum & proximum quo producendi aliam substantiam, sed indispensabilem utitur potentiis sibi superadditis.

6.

Causa prima concurrens cum causis secundis ad omnes earum effectus, tam simultaneè, quam prævie physice præmovendo & prædeterminando non modo obest, sed prodest libertati humanæ, hinc malè inferes Deum prædeterminantem esse auctorem peccati.

7.

Ratio finalizandi in actu primo est sola bonitas realis vera, aut saltem apparens. Motus Physicus est actus entis in potentia, prout in potentia unitatem specificam accipit ab unitate termini

B 3

ad

ad quem formalis numericam ab unitate tum mobilis, tum etiam termini simul ac temporis.

8.

Implicat infinitum in omni genere. Locus nec duo quanta simul capit, nec omni quanto evacuatur nisi Divinitus, at ne sic quidem unicum quantum à duobus locis simul capitur circumscriptivè.

9.

Continuum non componitur ex meris indivisibilibus, sed ex partibus in infinitum mathematicè divisibilibus, per ipsa indivisibilia unitis. Terminus generationis est totum compositum, corruptionis suppositum ut depositum, fitque resolutio usque ad materiam primam.

10.

Terminus augmentationis & diminutionis est major & minor quantitas. Alterationis qualitas, quæ per majorem vel minorem sui in subiecto radicationem intenditur vel remittit.

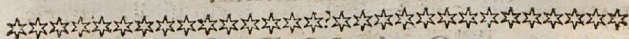
II. Ani-

11.

Anima est actus primus corporis organici, potentia vitam habentis absque forma corporeitatis. Dividitur adaequate in vegetativam, sensitivam & rationalem, una est in quolibet composito.

12.

Anima rationalis est forma informans spiritualis, eminenter formaliter continens animam sensitivam & vegetativam, eius potentiae & ab anima & inter se distinctae sunt intellectus & voluntas.

FORTALITH TERTII,
SIVE
METAPHYSICES AGGER PRIMUS.

1.

Metaphysica recte definitur, Philosophia seu scientia speculativa, qua occupatur circa ens reale commune Deo & creaturae substantiae & accidenti quatenus ab omni materia segregatum.

2. Ens

2.

Ens non habet conceptum perfecte præcisi-
sum à suis inferioribus, transcendit enim & for-
maliter includitur in ultimis eorum differentiis
hinc Deo & creaturæ substantiæ & accidenti so-
lum est analogice commune.

3.

In omni ente creato realiter distinguuntur
essentia & existentia, quæ est realiter indistincta
à subsistentia, consistit in aliquo positivo,
unaque cum existentia ultima rei
actualitas dicitur.

O. A. M. D. G.

01 A 6643

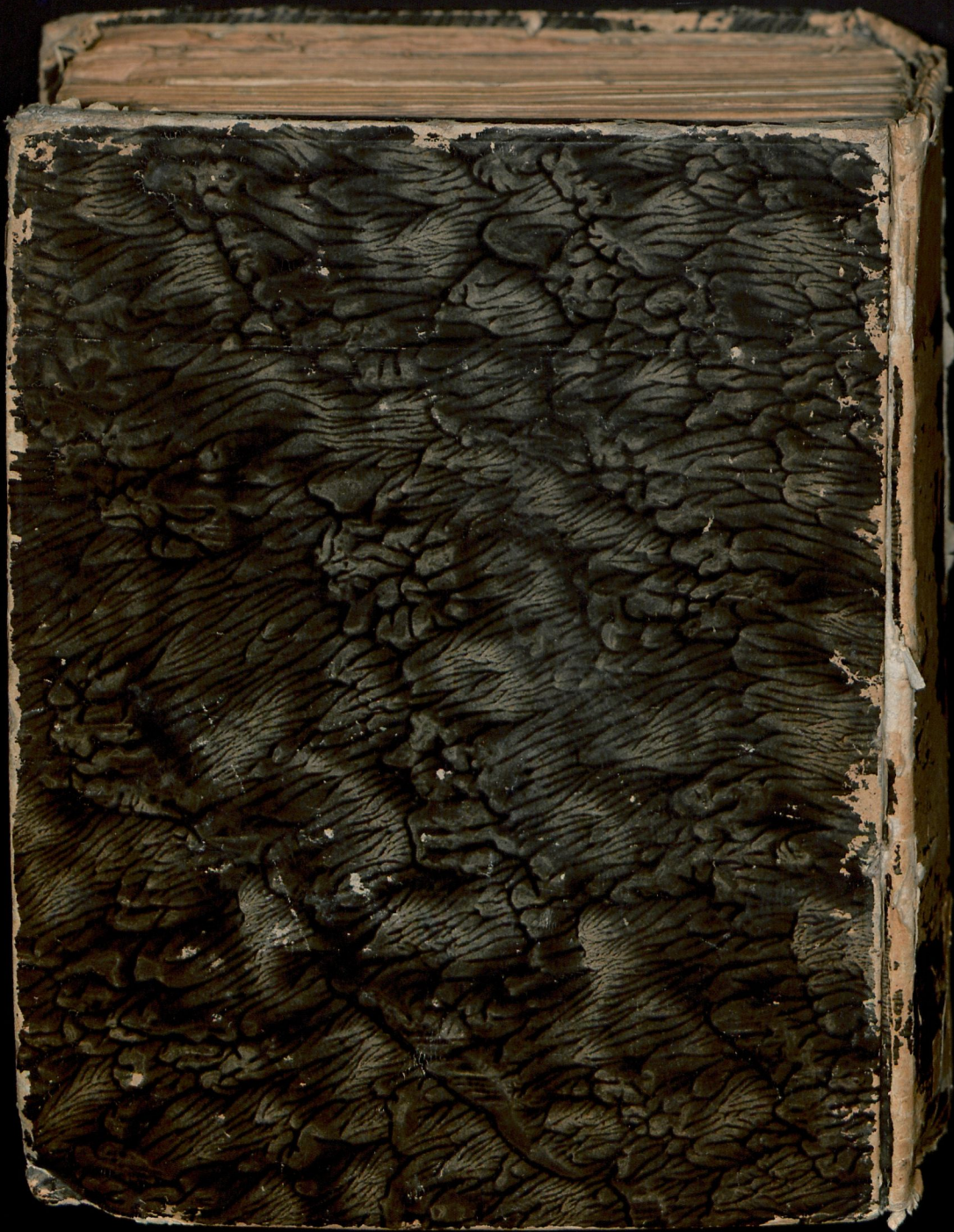
ULB Halle 3
003 093 697

80-

2

TRIA
UNIVERSÆ PHILOSOPHIÆ
FORTALITIA,
DISTINCTIS AGGERIBUS SEPTA,
SUB UMBRA ET TITULO
PERILLUSTRIS, PRÆNOBILIS,
GENEROSI AC GRATIOSI DOMINI,
DOMINI
GERHARDI CORNELII
DE WALRAVE,
REGIÆ MAJESTATIS BORUSSICÆ
COLONELLI, SUPREMI FORTALI-
TIORUM DIRECTORIS,
IN ABBATIA AMMENSLEBIENSI O. S. B.
DEFENSA,
PRÆSIDE REVERENDO PATRE
HERMANNO SCHLADE,
PRÆFATI MONASTERII PROFESSO P. T. LECTORE
ORDINARIO,
PROPUGNANTIBUS REVERENDIS ET RELIGIOSIS
FRATRIBUS EJUSDEM LOCI ET ORDINIS PROFESSIS,
F. PLACIDO TRIER.
F. FRANCISCO SCHILLER.
F. CAROLO RIKES.
F. CÆLESTINO SMITZS.
F. MAURO VANSCHENE.
ANNO 1733. DIE OCTOBRIS.

MAGDEBURGI,
Typis Andreæ Mülleri & Gabrielis Gotthilff Fabri.